

ב"ה

Land for Peace

A Halachic Perspective

Table of Contents

TRADING LAND FOR PEACE.....	2
<i>Question.....</i>	2
<i>General note to the reader:.....</i>	2
A MATTER OF LIFE AND DEATH.....	2
<i>Value of Life.....</i>	2
<i>Assessment of Military Experts.....</i>	3
<i>Is There a Danger?.....</i>	6
<i>Defining the Danger.....</i>	10
STAYING FOCUSED.....	17
<i>Confusing the Concerns.....</i>	17
<i>Lo Sechanem.....</i>	18
<i>Settling Israel.....</i>	20
<i>Inciting the Gentiles.....</i>	23
A JEWISH LAND.....	26
<i>Are We Aggressors?.....</i>	26
<i>A G-dly Gift.....</i>	27
MAKING A DIFFERENCE.....	29
<i>What Can We Do?.....</i>	29

Furthermore, as stated above, experience has shown that quite the opposite is true; relinquishing land **endangers** Israeli lives.⁴³

Indeed, if military experts would agree that territorial concessions will not breach the country's defenses, this law would not apply. It should be noted, however, that the Rebbe termed such a change of events as "miraculous" and entirely hypothetical.⁴⁴

Staying Focused

Confusing the Concerns

The question of what *halachah* has to say about trading land for peace is perhaps one of the most controversial topics of the last few decades, and numerous rabbis have presented their views on the matter, from diverse and often opposing angles. But when the lives of six million Jews are at stake, it is critical that the correct issues are

(43) שיחת ש"פ משפטים תש"מ (שם ע' 30): "נוסף לעובדה שגם בעתות שלום חל פסק דין זה, הנה עתה אין כלל שלום. . . מאז הסכם השלום שנחתם לפני כשנתיים, התרבו המקרים בהם חודרים מבבלים לשטחי ישראל הרבה יותר ממה שהיה לפני השלום, אך את רוב המקרים מעלימים ורק מקצת מהם מגלים. שמכל זה רואים עד כמה נהיה שלום."

(44) לקו"ש (טו ע' 490): "באם ישתנה המצב באופן נסי – ובמילא יאמרו מומחים צבאים בהווה – שמוכרח לוותר בכדי למנוע סכנת פקו"נ – הרי על ב"ד לברר האין בזה דין דנכרים שצרו על עיירות ישראל (ואין נפק"מ בחו"ל – סיני – או באה"ק – שו"ע או"ח סשכ"ט ועוד), שאז יוצאים אפילו בסכנת פקו"נ (שהרי בנדו"ד הוא – סמוך לספר), ואפילו רק כשממשמשין לבא – ואם ודאי אינו בדיון זה – צריך לוותר ע"פ שו"ע."

[וראה מה ששקו"ט בפירוש מלים אלו ("באם ישתנה המצב באופן נסי") ב'הערות התמימים ואנ"ש' 770 (ק"ח ע' ז. קכב ע' י. קכד ע' יא ואילך. קכו ע' ז). 'הערות התמימים ואנ"ש' מאריסטאון (ריא ע' ג ואילך). 'הערות וביאורים' אה"ת (תשפח ע' 90 ואילך).]

וביחידות כ"ק אדמו"ר עם מר שז"ר (ע"פ רשימת מר שז"ר כפי שצולם ב'נשיא וחסיד' ע' 325, ופוענח ב'הערות וביאורים' תשפו ע' 102): "שז"ר מציין שדיבר עם הרבי בנוגע "לדבריו נגד [החזרת שטחים בנוסח] 'אף לא שעל', וע"ז הרבי הבהיר לו שהכוונה רק "עד פקוח נפש. [אבל] אם [ע"י החזקת השטחים יוצר מצב של] פקוח נפש - אסור [להחזיק בהם]! וע"ז שז"ר שאל: "מדוע אין הרבי אומר זאת?" תשובת הרבי: "משום שלא להחליש את המו"מ [=המשא ומתן]. לא לוותר לפני הזמן", כלומר: שבאם יושבים למו"מ מתוך כוונה לוותר הרי בסופו של דבר יצטרכו לוותר על הרבה יותר, וע"כ עדיף להתחיל עם נוסחא של "אף שעל" ואז אחרי ריבוי מו"מ אפשר לוותר על משהו. ושז"ר מציין מתוך השיחה של הרבי: "אבל הוא [הרבי] רוצה שאדע [דעתו כנ"ל]: אם פקוח נפש - אסור!"

[וראה אג"ק (כו, ע' ק"ח – ממוצש"ק ויקרא תשל"א): "שאלוני מהי הסיבה אשר לאחרונה הפסקתי לדבר ע"ד שלילת החזרת השטחים המשוחררים, אף שלפני זמן כן דברתי בזה וכמה פעמים –

עניתי שהסיבה פשוטה, כי נשתנה המצב בעיקרו. דברתי בזה כל זמן שהי' הענין מעשי והייתה אפשריות לא להחזיר, וקויתי שאולי ע"י דיבורי [בחשאי, וכשלא הועיל – בפומבי] אתרום להכרעת הדעה של אלו האומרים לא להחזיר. . . נצחה הדעה – להחזיר. . . ועתה כבר אין היכולת לחזור בה – מפני הלחץ. . . וכשאין תועלת ואין זה מעשי – אין מקום לדבר עד"ז. . . ועוד, כיון שעתה אין ענין דסכנת נפשות אלא להגדיל העזר כנ"ל – אסור לסכן נפשות דאנשי הצה"ל עי"ז".]